

Ö z e t B ü l t e n

Tarih : 06.05.2020

Sayı : 2020/78

Değerli Müşterimiz;

Mayıs ayı içinde yerine getirilmesi icabeden bazı mali yükümlülüklerle ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

A- Konu Başlıkları;

1. Emlak Vergisi Birinci Taksit Ödeme Süresi Başlamıştır.

2. Mayıs Ayında Yerine Getirilmesi Gereken Bazı Yükümlülüklerle İlişkin Hatırlatmalar;

Söz konusu gelişmeleri konu başlıkları altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B- Konu Özetleri;

3. Emlak Vergisi Birinci Taksit Ödeme Süresi Başlamıştır.

Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesi uyarınca **emlak vergisi birinci taksitinin Mayıs ayı sonuna kadar ödenmesi gerekir**. İkinci taksitin ise Kasım ayı içinde ödenmesi zorunludur.

Ödenmesi gereken emlak vergisinin %10'u oranında hesaplanacak olan **Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı'nın da emlak vergisi taksitleri ile birlikte ödenmesi gerekir. Keza, işyerlerine ait çevre temizlik vergisi tutarının da emlak vergisi taksit süreleri içinde ödenmesi gereği vardır**. Bilindiği gibi konutlara ait çevre temizlik vergisi, su faturalarında ayrıca gösterilmek suretiyle tahsil edilmektedir.

Belediyeler, ödenmesi gereken emlak vergisi tutarlarını, emlak sahiplerine bildirmedikleri için emlak vergisi mükelleflerinin, ödenmesi gereken vergiyi belediyelerden öğrenmeleri ve belediyelerin hesapladıkları vergiyi kontrol ettikten sonra ödeme yapmalarını öneririz.

Emlak vergisi, ilgili belediyeye doğrudan ödenebileceği gibi, belediyenin banka hesabına da yatırılabilir. Emlak vergisinin posta çeki ile ödenmesi de mümkündür.

2019'da satın alınan konutun, 2020 yılı emlak vergisi alıcı tarafından ödenmek zorundadır. 2020 yılında satın alınan konutun emlak vergisi ise satıcıya aittir. Konutu alan kişinin mükellefiyeti ertesi yıldan başlamaktadır.

1.1.Emlak Vergisini Ödemeyecek Olanlar,

Aşağıdaki kişilerin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek konutları varsa (intifa hakkına sahip olunması hali dâhil) bu konutlar için emlak vergisi ödenmeyecek:

- Hiçbir geliri olmadığını belgeleyenler,
- Gelirleri sadece kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret olanlar,
- Gaziler, engelliler, şehitlerin dul ve yetimleri.

1.2.Mücbir Sebep Halinde Emlak Vergisi,

Hazine ve Maliye Bakanlığı 518 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belli faaliyet konuları itibariyle bazı mükellefler için mücbir sebep halinin bulunduğunu ilan etmiştir.

Ancak bu kapsamdaki mükelleflerin **sadece** Mart, Nisan ve Haziran dönemlerine ait **KDV ve muhtasar** beyannamelerinin verilme ve ödeme sürelerinin uzatıldığını belirlemiştir. Bu mükellefler için tüm mükellefiyetleri kapsayan genel bir mücbir sebep hali söz konusu olmadığından, bunların emlak vergilerini normal süresinde ödemeleri gerekmektedir.

Anılan Tebliğ ile **65 yaş ve üstünde** olması veya **kronik rahatsızlığı bulunması** nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamında olan gelir vergisi mükelleflerinin; mücbir sebep dönemine ilişkin verilemeyen beyanname/bildirimlerin verilme süreleri ile bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin son günü, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar uzatılmıştır.

Bu kapsamda sokağa çıkma yasağı dolayısıyla mücbir sebep kapsamına giren vatandaşlarımızın, mücbir sebep süresi içinde yerine getirmeleri gereken tüm vergisel yükümlülüklerinin yerine getirilme (bu kapsamda emlak vergisi birinci taksitlerinin ödeme) süresi uzamıştır. Uzatımına ilişkin herhangi bir başvuruda bulunulmayacaktır.

Mücbir sebep, sokağa çıkma yasağının kaldırılacağı tarihte sona erecek ve ödenmemiş emlak vergisi birinci taksitinin 15 gün içinde ödenmesi gerekecek. Bu kişiler İçişleri Bakanlığınca yasağın kaldırılmasını bekleyecekler ve kaldırıldıktan sonraki 15 gün içinde vergilerini ödeyeceklerdir.

Kronik rahatsızlık nedeniyle emlak vergisi ödeme süresinin uzatılabilmesi için bu rahatsızlığın sağlık kuruluşlarından alınacak muteber belgelerle ispat ve tevsik edilmesi şarttır.

Diğer taraftan, 518 sıra no.lu Tebliğin yayımından sonra İçişleri Bakanlığınca 03.04.2020 tarihinden itibaren **01.01.2000 tarihinden sonra doğan** vatandaşlarımızın da sokağa çıkmaları yasaklanmış olduğundan, bu durumdaki mükelleflerin de **03.04.2020 tarihinden itibaren** yerine getirmek zorunda oldukları **tüm vergisel yükümlüklerinin süresi uzamıştır.**

Dolayısıyla, 01.01.2000 tarihinden sonra doğan kişilerin de Mayıs sonuna kadar ödemek zorunda oldukları emlak vergisi birinci taksitinin ödeme süresi uzamış bulunmaktadır.

Bu kişilerin mücbir sebep hali, sokağa çıkma yasağının kaldırılacağı tarihte son bulacak ve ödenmemiş emlak vergisi birinci taksitinin bu tarihten itibaren 15 gün içinde ödenmesi gerekecektir. Anılan kişiler için sokağa çıkma yasağı daha önce sonlandırılır ve yasağın sona erdiği tarihten itibaren başlayan **15 günlük süre 31 Mayıs 2020 tarihinden önce sona erecek olursa** birinci taksit ödeme süresi yasal süre olan 31 Mayıs 2020 tarihinde sona erecektir.

İçişleri Bakanlığınca daha sonra doğum tarihi 01.01.2000-01.01.2002 tarihleri arasında (18-20 yaş aralığında) olmakla beraber, aşağıda sayılan kişiler, 03.04.2020 tarih ve 6235 sayılı Bakanlık Genelgesi ile getirilen sokağa çıkış yasağından muaf tutulduğundan, bunlar için mücbir sebep hali geçerli değildir.

- Kamu kurum ve kuruluşlarında memur, sözleşmeli personel veya işçi statüsünde görevli olanlar,
- Özel sektörde düzenli bir işe sahip olan ve sosyal güvenlik kayıt belgesi ile bu durumu belgeleyenler,
- Tarımsal üretimin sürekliliği açısından önemli bir fonksiyona sahip olan ve iller arasındaki planlama, seyahat ve konaklama koşulları 03.04.2020 tarih ve 6202 sayılı Genelge ile düzenlenen mevsimlik tarım işçileri.

Bu istisnalar 01.01.2002 tarihinden sonra doğanlara (18 yaşından küçüklere) uygulanmayacaktır. Başka bir ifade ile 01.01.2002 tarihinden sonra doğanlar mücbir sebep hükümlerinden yararlanacaklardır.

2. Mayıs Ayında Yerine Getirilmesi Gereken Bazı Yükümlülüklerle İlişkin Hatırlatmalar;

İçinde bulunduğumuz Mayıs ayı bildirim yükümlülükleri açısından özellikli bir aydır. Bilindiği üzere, Dünya Sağlık Örgütü tarafından “pandemi” ilan edilen COVID-19 salgını bazı yükümlülüklerin bildirim sürelerinin de uzamasına sebebiyet vermiştir.

Bazı yükümlülüklerin süresi ise değişmemiştir. Bunlara aşağıda kısaca değinilmiştir. Her ay düzenli olarak verilen beyanname ve bildirimlere yer verilmemiştir.

2.1.Vergi Levhalarının İnternet Vergi Dairesi Üzerinden Çıktısının Alınması;

408 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile vergi levhalarının işyerine asılması zorunluluğu kaldırılmış, internet vergi dairesinden yazdırılarak işyerinde bulundurulması uygulamasına geçilmiştir.

Buna göre; mükellefler tarafından verilen gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerine istinaden, Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda oluşturulan ve internet vergi dairesine aktarılan vergi levhaları, mükellefler tarafından Mayıs ayı sonuna kadar internet vergi dairesinden alınarak yazdırılmak zorundadır.

Söz konusu vergi levhalarının vergi dairelerine veya SM, SMMM yahut YMM'lere tasdik ettirilmesi gerekli değildir. **Sistem tarafından verilen onay kodu vergi levhasının tasdiki hükmündedir.**

Vergi levhalarının işyerinde **bulundurulmadığının** tespiti halinde her bir tespit için VUK'nun 353/4 maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası (2020 yılı için 350 TL) kesileceğini hatırlatmak isteriz.

2.2.Yabancı Sermayeli Şirketlerin ve İrtibat Bürolarının Bildirim Yükümlülüğü;

4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'na istinaden yayımlanan Uygulama Yönetmeliğine göre; yabancı yatırımlarla ilgili ve istatistik amaçlı olarak kullanılacak bilgilerin yabancı sermayeli şirketler ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü 'ne bildirilmesi gerekmektedir.

01.06.2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Uygulama Yönetmeliğinde değişiklik yapılmış ve Genel Müdürlüğe Kanun kapsamında yer alan şirket ve şubelerin formla yapılan bildirim yükümlülüğü kaldırılmıştır.

Bunun yerine Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı internet sayfasından erişimi sağlanan **“Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi” (E-TUYS)** üzerinden beyan yükümlülüğü yürürlüğe konulmuştur. EK-1 Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Faaliyet Bilgi Formuyla yapılan söz konusu elektronik beyanın da Mayıs ayı sonuna kadar yapılması gerekmektedir.

İrtibat büroları ile ilgili bildirim yönteminde herhangi bir değişiklik olmamıştır. Buna göre irtibat bürolarının faaliyetlerine ilişkin EK4 (İrtibat Bürolarının Faaliyetlerine İlişkin Bilgi Formu)'nu yine Mayıs ayı sonuna kadar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne göndermeleri gerekmektedir.

2.3.Yatırım İndirimi Stopajının Beyanı ve Ödenmesi;

Kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde yatırım indiriminden yararlanan mükelleflerin, indirim konusu yaptıkları tutarın, Gelir Vergisi Kanunu (GVK)'nun mülga Ek: 1-6'ncı maddelerine istinaden hak kazanılan yatırım indirimine ilişkin kısımları üzerinden, GVK'nun geçici 61 ve 69 uncu maddelerine istinaden % 19,8 oranında stopaj yapılması gerekmektedir.

Bu stopajın kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde indirim yapılması ile doğduğu kabul edildiğinden, **kâr dağıtımı yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği dönemi takip eden ayın 23'üncü günü akşamına kadar** verilecek muhtasar beyanname ile beyan edilerek, aynı ayın 26'ncı günü akşamına kadar ödenmesi gerekmektedir.

30.04.2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2019 hesap dönemine ait Kurumlar Vergisi beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 01.06.2020 tarihine kadar uzatılmış olduğundan, bu tarihe kadar

verilecek 2019 yılı kurumlar vergisi beyannameleri üzerinde indirim konusu yapılacak yatırım indirimi tutarları üzerinden % 19,8 oranında hesaplanacak yatırım indirimi stopajlarının izleyen ay olan **Temmuz 2020 ayının 23'üncü günü akşamına kadar verilecek muhtasar beyanname ile beyan edilmesi ve aynı ayın 26'ncı günü akşamına kadar ödenmesi gerekmektedir.**

Bilindiği gibi GVK mülga Ek:1-6 ncı madde kapsamına giren yatırımlar dışındaki, yani GVK'nun mülga 19'uncu maddesi kapsamındaki yatırımlardan kaynaklanan yatırım indirimi haklarının kullanımı stopaj gerektirmemektedir.

2.4.Veraset ve İntikal Vergisi Ödemeleri;

Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 19'uncu maddesine göre veraset ve intikal vergisinin, tahakkukundan itibaren 3 yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere iki (toplamda 6) eşit taksitte ödenmesi gerekir.

Yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile 5602 sayılı Kanunla tanımlanan şans oyunları dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler ise beyanname verme süresi içinde ödenmek zorundadır.

2.5.Elektrik Üretimi Lisans Harçları Yıllık Harç Ödemesi;

Harçlar Kanunu'nun 113'üncü maddesi ve anılan Kanuna bağlı (8) sayılı tarifenin “*XV-Elektrik üretimi lisans harçları*” başlıklı bölümü uyarınca, Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım bedeli ödemeksizin hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunanların (Kamu Kuruluşları hariç) bu faaliyetlerden elde ettikleri bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatı üzerinden binde 15 oranında harç ödemeleri gerekmektedir.

Elektrik üretimi lisans harçları her yıl kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içerisinde verilen bildirim üzerine, elektrik üretim faaliyetlerinden elde edilen gayrisafi iş hasılatı esas alınarak tahakkuk ettirilecektir.

Bu harçlar ayrıca mükellefe tebliğ edilmemekte ve Mayıs ayı içerisinde ödenmesi gerekmektedir. 2019 yılı kurumlar vergisi beyannamesinin uzatılan sürenin son günü olan 1 Haziran 2020 tarihinde verilmesi halinde bu harcın ödeme süresinin de Haziran sonuna kadar uzadığını düşünüyoruz.

Hatta beyannamenin 1 Haziran'da verildiğinden hareketle harcın Temmuz ayı sonuna kadar ödenebileceği yönünde görüşlerde bulunmaktadır.

2.6.Yurtiçinden ve Yurtdışından Sağlanan Yabancı Para Nakdi Krediler ile Dövizle Endeksli Kredilerin Toplamı 15 Milyon ABD Doları ve Üstünde Olan Firmaların Merkez Bankasına Sürekli Bildirim ve Bağımsız Denetim Yaptırma Yükümlülüğü;

Yurtiçinden ve yurtdışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile dövizle endeksli kredilerin toplamı 15 milyon ABD Doları ve üstünde olan firmalara T.C. Merkez Bankasına (TCMB) sürekli bildirim ve bağımsız denetim yaptırma yükümlülüğü bulunmaktadır.

Yıllık hesap dönemine ilişkin bildirilen verilerin denetiminin, bu verilerin ara dönemlerde bildirilen veriler ile tutarlılığının denetiminin denetçi tarafından KGK düzenlemelerine uygun olarak izleyen yılın **31 Mayıs tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.**

TCMB tarafından internet sitesinde yapılan bir duyuru ile Sistemik Risk Veri Takip Sistemi 2019 yılı yıllık raporlarının bildirim süresi 30 Nisan 2020 tarihine, denetim süresi ise 30 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)